

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۵۴۶-ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۳ و پیرو نامه شماره

۱۲۸۲ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲:

لایحه مجازات اسلامی (بخش تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده) که در جلسه مورخ هفتم آذرماه یکمیزاروسیمسد و هفتاد و چهاربه تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات متعدد شورای انکهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورای ابدین شرح اعلام می گردد:

۱- اطلاق ماده ۲ نسبت به کسانی که اطلاع از اهداف جمعیت داشته اند مغایر مو ازین شرع شناخته شد.

۲- اطلاق ماده ۳ نسبت به کسانی که تبلیغ بسیار جزئی داشته اند خموصا " در موردی که گروهها و سازمانها هنوز فعالیتتند داشته باشند خلاف مو ازین شرع شناخته شد.

۳- اطلاق محارب نسبت به همه افراد محرک در ماده ۷ مغایر مو ازین شرع شناخته شد.

۴- در مورد ماده ۱۱ و ۱۲ و ۱۵ چون شامل مواردی که قبل از دستگیری و قبل از ثبوت جرم توبه کرده باشد نیز می شود مغایر مو ازین شرع شناخته شد و چون موارد مشابه دیگری هم دارد مناسب است به صورت تبصره و یا ماده جداگانه مورد توبه قبل از دستگیری استثناء شود.

۵- در مورد ماده ۱۷ با ملاحظه ماده ۱۶ بدین جهت که مجازات اهانت به حضرت امام و مقام معظم رهبری را امر اذفاهانت به انبیاء علیهم السلام دانسته است خلاف مو ازین شرع شناخته شد و ضمنا " مناسب آنست که نسبت به اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام

تصریح گردد .

- ۶- اطلاق تبصره ماده ۲۰ نسبت به موارد مذکور در تبصره ماده ۱۹ در صورت مطالبه شخص مجنی علیه یا ولی او مغایر مو ازین شرع شناخته شد .
- ۷- اطلاق ماده ۲۴ نسبت به موردی که قبیل از کشف قضیه ، متهم تو به نبود باشد خلاف موز این شرعی است .
- ۸- ماده ۲۷ و بند ۱ ماده ۲۸ تبعیض نارو او مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شناخته شد .
- ۹- در مورد ماده ۵۲ :
- الف) در بند الف اگر مقصود از زندان مذکور در صدر این بند شامل متهم نیز می شود . باید عبارت اصلاح شود ، و اگر مقصود چیز دیگری است باید توضیح داده شود .
- ب) عبارت " سایر موارد " در ذیل بند الف شامل موارد مذکور در بند ب و ج نیز می شود لازم است اصلاح شود .
- ج) مقصود از کلمه " زندانی " مذکور در صدر بند " ب " نیز مبهم است و همانگونه که در بند الف گفته شد لازم است اقدام شود . و اضافه می شود که " هرگاه مقصود از زندانی محکوم به قصاص نباشد عبارت این بند از این جهت که فراداد محکوم به قصاص را که مورد فتوی و روایت است مشمول حکم زندان ندانسته است خلاف موز این شرع است .
- د) اقدام عامل فرار بر ای پید کردن و تحویل دادن فراری محکوم به قصاص شرعا " لازم است که در بند " ب " ذکری از آن به میان نیامد و باید اصلاح گردد .

ه) در مورد متهم هرگاه "غیاب" محکوم به برائت یا انجام قتل شبه عمد و یا خطا شود مقتضای عبارت بند ب آن است که عامل فرار در زندان می ماند و این معنی خلاف موز این شرع است.

و) در موردی که فراری فوت نکند ولی تحویل وی ممتنع شود نیز عامل فرار باید در ایورد از دکه در ذیل بند ب نیامده است و از این جهت خلاف موز این شرع است و باید اصلاح شود.

۱۰- الف) عبارت "سایر حالات" مذکور بند الف ماده ۵۴ همان ایراد عبارت "سایر موارد" ذیل بند الف ماده ۵۲ را در دو باید اصلاح شود.

ب) بند ماده ۵۴ نیز اشکال بند "د" و "و" مذکور در ایراد ردیف ۹ را در دو باید اصلاح گردد.

۱۱- در ماده ۵۶ در صورتیکه فراری دهند و یا مخفی کنند بیقین به برائت متهم داشته باشد حکم به مجازات او خلاف موز این شرع شناخته شد.

۱۲- در ماده ۵۶ و ۵۷ نسبت به اقارب نزدیک مناسب است تخفیف داده شود.

۱۳- اطلاق ماده ۶۱ از این جهت که شامل موردی می شود که ثبت املاک شخصی در فهرست آثار ملی به اطلاع مالک نرسیده است مغایر موز این شرع شناخته شد و چون در موارد دیگر این فصل این اشکال موجود است لازم است ماده ای تنظیم شود که بموجب آن در صورتیکه شخص مطلع از موضوع نباشد مجازات نگردد.

۱۴- در ماده ۷. بلحاظ اینکه مفهوم اینست که بدون شکایت سازمان

- میراث‌فرهنگی مرجع قضایی حقر سید گیند اردو همچنین پس از شکایت می‌تواند اثر استرداد نماید خلاف مو ازین شرع شناخته شد .
- ۱۵- اطلاق ماده ۸۰ در صورتیکه مامور جاهل به خلاف قانون بودن دستور مافوق باشد خلاف مو ازین شرع شناخته شد .
- ۱۶- در ماده ۸۱ به لحاظ اینکه موهم اینست که مامور جاهل به خلاف بودن دستور مافوق هم مجاز است و باید اصلاح شود .
- ۱۷- کلمه "مجبور" در سطر پنجم ماده ۸۲ ابهام دارد که آیا موظف قانونی است یا مکره ، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد .
- ۱۸- ظاهر تبصره ماده ۹۴ با اصل ماده ۹۳ در تعارض است پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد .
- ۱۹- تبصره ۳ ماده ۹۷ اطلاق عبارت "بین مسلمان و کافر" شامل موردیکه کافر را با بگیرد می‌شود و خلاف مو ازین شرع شناخته شد .
- ۲۰- اختصاص دادن تنادیه خسارت به مورد تکرار در ذیل ماده ۹۹ خلاف مو ازین شرع شناخته شد .
- ۲۱- در ماده ۱۱۰ شمول آن نسبت به فحاشی که موجب حد قذف باشد خلاف مو ازین شرع شناخته شد .
- ۲۲- تبصره ماده ۱۱۴ اطلاق معاونت به لحاظ اینکه شامل مواردی همچون دیده بان که حد شرعی دارد نیز می‌شود ، مغایر مو ازین شرع است .
- ۲۳- در تبصره ۲ ماده ۱۱۶ اطلاق عبارت نسبت به مواردیکه بیم فرار و تبانی نباشد یا اخذ کفیل شرعی و یا تعیین مناسب ممکن باشد ، خلاف مو ازین شرع است .
- ۲۴- ماده ۱۱۷ چون موهم اینست که در مواردیکه شخص بعنوان مدافع در

منزاعه قرار گرفته باشد نیز مجاز است می شود باید طوری اصلاح گردد
که رفع ابهام شود .

۲۵- اطلاق ماده ۱۱۸ چون قتل خطایی را شامل می شود خلاف مو ازین شرع
شناخته شد .

۲۶- ماده ۱۲۷ با ملاحظه تبصره ۵ از این جهت که دلالت بر عدم شمول حکم
ماده نسبت به مالی که حفظش بر عهد ۵ است در خلاف مو ازین شرع
شناخته شد .

۲۷- منحصر نمودن مجازات حبس در تبصره ۵ ماده ۱۴۰ و بند ۱ ماده ۱۴۶ با
اینکه امکان تعزیر دیگری از قبیل شلاق و یا قطع موقت خدمات
عمومی و امثال آن ممکن است خلاف مو ازین شرع است .

۲۸- در تبصره ۱ ماده ۱۴۲ اطلاق آن باید تقیید شود که استناد به متعارف
علمی باید بار عایت مو ازین شرعی باشد و الا خلاف مو ازین شرع است .

۲۹- در فصول ۲۵ و ۲۷ "مواد ۱۷۷ تا ۱۸۳ و ۱۹۹ تا ۲۱۶" با توجه به اینکه
در مجمع تشخیص مصلحت نظام یعنی آن معضل نظام مطرح و قانون گذاری
شده است و با عنایت به نظر تفسیری شماره ۵۳۱۸ مورخ ۷/۲۴/۷۲
شورای نگهبان زائد بنظر می رسد و خلاف قانون اساسی است و اگر
مجلس محترم مواد خاصی را که در معصوبه مجمع ذکر نشده است لازم
میداند اعلام نمود تا اظهار نظر شود .

۳- منوط کردن تعقیب جرائم مربوط به مواد مذکور در ماده ۲۵۴ را
بشکایت شاکی خصوصی، و موقوف نمودن پیگیری آنها در صورت
گذشت و خلاف مو ازین شرعی است و هرگاه به دادگاه اجازه داده شود
که گذشت شاکی را از جهات مخفیه قرار دهد و حتی بار عایت مو ازین

شرعی از تعقیب مجرم یا متهم صرف نظر نماید رفع اشکال خواهد شد .
۳۱- اطلاق بسیاری از مواد مصوب مانند ماده ۱۳۴-۱۳۱-۱۳۳-۱۴۳-۱۴۴-۱۴۷-
۱۴۸-۱۴۹-۱۵۰-۱۵۱-۱۵۲-۱۵۹-۱۶۰-۱۶۲-۱۶۳-۱۶۴-۱۶۵-۱۶۶-
۱۶۷-۱۷۰-۱۷۱-۱۷۵-۱۷۶-۱۷۸-۱۸۰-۱۸۱-۱۸۲- و ... حتی در
مورد کمترین مقدار مجازات تعیین شده متناسب با جرم نیست و
خلاف موازین شرع است ، بر این رفع اشکال پیشنهاد می شود :

الف) ماده ای باین مضمون تصویب شود :

"قاضی دادگاه با ملاحظه خصوصیات جرم ، و خصوصیات مجرم ، و
دفعات انجام آن میتواند مجازاتهای دیگری را از قبیل
توبیخ ، احضار و تذکر ، قطع موقت خدمات عمومی ، مانند
انشعاب تلفن ، تعطیل موقت محل کسب ، نصب اعلان بر سردر
مغازه - حسب مورد - توقیف موقت وسیله نقلیه ، توقیف
موقت کواهی رانندگی ، لغو موقت پروانه کسب ، قطع موقت
یاد اتم سهمیه ، بر این مجرم در نظر بگیرد "

ب) در مورد بند الف ماده ۱۴۱ "بستن موقت محلی که فساد در آنجا
داشته شده است اگر چه خانه شخصی باشد " بتعزیرات این بند
افزوده گردد .

ضمناً "نسبت به دو مورد زیر تذکره داده می شود :

تذکرات :

- سطر آخر ماده ۶ کلمات "شود" و "میشود" به "شوند" و "میشوند"
اصلاح شود .

- در سطر اول ماده ۳۷ بجای عبارت "محاكم قضایی" بهتر است عبارت "

- مراجع قضایی" ذکر شود .
- کلمه "تا" در سطر آخر ماده ۴۶ اضافه است .
 - عبارت ماده ۷۷ باید اصلاح شود .
 - در سطر دوم ماده ۸۳ عبارت "به مناسبت وظیفه و" باید به عبارت "با" استناد از " تبدیل شود .
 - در سطر سوم ماده ۸۴ قبل از کلمه "مفتوح" مناسب است عبارت "حسب مورد" اضافه شود .
 - قبل از عبارت "وجه مالی" در ذیل ماده ۹۳ مناسب است کلمه "یا" اضافه شود .
 - در ذیل ماده ۹۸ کلمه "قیمومت" صحیح است .
 - در سطر دهم ماده ۱۰۰ مناسب است قبل از کلمه "مورد" کلمه "را"
 - در سطر ۱۵ بعد از کلمه "همچنین" کلمه "است" اضافه شود .
 - با توجه به ذیل ماده ۱۱۱ که همه را در بر می گیرد بنظر میرسد نیازی به ذکر مقامات در صدر ماده نمی باشد .
 - عبارت "بکار بردن" در ذیل ماده ۱۲۸ زاید است .
 - کلمه "حبس" قبل از کلمه "محکوم" در سطر دوم ماده ۱۳۶ اضافه است .
 - کلمه "اجبار" "در بند ۱ ماده ۱۸۲ زاید است .
 - در ذیل ماده ۱۹۲ کلمه "نشوند" صحیح است .
 - در ذیل ماده ۲۲۴ قبل از کلمه "تا" کلمه "یا" زاید است .

شماره ۱۳۵۲
تاریخ ۲ / ۱۱ / ۱۳۷۴
پوست

بیتن

- ذیل ماده ۲۲۵ عبارت "در صورت امکان ... آخر" بدین صورت
"علاوه بر اعاده حیثیت در صورت امکان، باید ... اصلاح شود .
- ماده الحاقی در آخر لایحه بهتر است بعنوان تبصره ماده ۲۸ آورده
شود .

دبیر شور ای نگهبان
احمد جنتی

